

NỒI CHÈ ĐẬU VÁN SAU NĂM 1975

Cam Huynh

Sau năm 1975 từ chốn quan trường về làm dân dã chẳng biết làm gì giữa hai làn ranh khác nhau, những gì bán được cũng đã bán hết. Cuộc sống phía trước đây bất an lo sợ

Tôi ôm đứa con gái nhỏ trên tay, trở về nương tựa gia đình, giữa lúc củi que gạo châu, ai ai cũng nghèo cũng đói, tôi không tìm đâu ra việc làm để có tiền nuôi con. Gần nhà có cô Tư bán chè đậu ván, tôi lân la muốn học nghề, cô thấy tôi không có việc làm lại thêm con dại cô chỉ cho tôi cách nấu chè để đi bán.

Chè đậu ván cái khó nhất là lúc luộc sơ hạt đậu, canh nước vừa sôi lên là nhấc xuống khỏi bếp để nguội, bóc vỏ không bị tách ra làm đôi và khi hấp hạt đậu cũng phải canh nước canh lửa, không được để quá mềm không quá khô, lúc trút đậu vào nồi nước đường không bị cứng, không bị rã, hạt đậu phải no tròn quyện vào màu vàng tươi trong veo của nước đường thè và óng ánh của bột năng nổi đều trên mặt nồi chè. Nên người nấu phải bỏ hết cái tâm vào nâng niu từng hạt đậu, canh lửa canh nước canh từng bong bóng bọt đường.

Làm gan tôi sắm đồ nghề. Trời thương tôi học rất nhanh, thành công nồi chè đậu ván nhìn cũng khéo cũng đẹp mắt, cô Tư khen con nhỏ này khéo, cô còn cho tôi một chỗ ngồi bán kế bên hàng chè của cô.

Tôi nhập vào gánh chè đậu ván.. . Năm đó tôi còn nhom đặt gánh chè trên vai muốn ngã nhào, tôi nhờ cô em gái mỗi sáng nó gánh ra chợ, ngồi đến 12 giờ trưa, có ngày bán ở chợ tan nồi chè vẫn còn, tôi rón ngồi lại bán cho hết, thương con dại đang ngóng mẹ sau buổi chợ tan.

Quê tôi tình người ngày đó bà con hàng xóm sống đùm bọc như một nhà, trưa em gái tôi mang thau đậu ra mấy cô gái nhỏ trong xóm xúm lại bóc vỏ đậu giùm, thương tôi khổ tụi nhỏ cũng nâng niu từng hạt đậu

Từ lúc còn nhỏ cho đến ngày lấy chồng tôi chưa lặn lội trong chốn chợ đời, nên mấy ngày đầu lóng ngóng lụp chụp, mắc cỡ, rồi cũng chai lì, tôi thành cô bán chè đậu ván. Có người gọi tôi “con nhỏ Sài Gòn bán chè đậu ván cháu bà Tư” Cô Tư nổi tiếng nôi chè đậu ván vừa ngon vừa khéo nhờ vậy tôi cũng được kẻ tiếng khen.

Ngày lại ngày qua tôi lặn lội giữa chợ, rồi cũng quen, sáng sớm ngày 22 tháng 9 năm 1975 vẫn như mọi ngày nấu xong nôi chè, chờ đưa em gái gánh ra chợ, bỗng tôi nghe tiếng ba tôi hét hoảng...

Thôi rồi hôm nay có lệnh đổi tiền, cả nhà chạy ra trước sân, đài phát thanh đang ra rả trên loa, bà con lối xóm nhôn nhao, đầu phố cuối phố người ta tùm tùm lại người có của kẻ có tiền, mặt người nào người nấy thần sắc không còn, lúc đó thần trí của tôi cũng đầu mất, tiền nuôi sống gia đình hàng ngày nằm trong nôi chè, làm sao đây, chỉ còn có nước là mang ra đãi bà con trong xóm...Tôi thần thờ.

Đâu chừng 10 giờ sáng thấy ngoài chợ người ta buôn bán tấp nập, hai chị em tôi chạy về nhà gánh nôi chè xuống ngói trước cửa tiệm thuốc tây Ngô Khắc Tĩnh, vừa ngói xuống thiên hạ bu quanh, không biết thiên hạ đang nghĩ gì mà đổ xô ra đường hàng quán nào cũng đầy người, họ ăn uống thả dàn, nôi chè thanh toán chớp nhoáng, lúc này chỉ xài tiền bạc các, vì bạc các không cần đổi, xong nôi chè tôi ôm một rổ tiền các.

Nhờ nôi chè nhờ rổ bạc các nuôi sống cả nhà mấy ngày chờ trở lại bình thường Họ đến đâu mình đến đó nhà mình trắng tay còn gì nữa mà sợ, ba tôi thường nói vậy, ông đã biết trước phải có những điều mới lạ sẽ phải đến, chỉ thương cô ba của tôi nhà có của ăn của để, cô và dượng tôi mất ăn mất ngủ lo sợ...

Ngày nay trôi tận phương xa nhắc đến chè đậu ván, như nhắc đến một dấu ấn đẹp trong những ngày trôi lặn trong vòng nước lũ. Thấp nén tâm hương tưởng niệm tri ân cô Tư người đã giúp tôi trong cơn khổ nạn và cho tôi có cái tên rất đẹp” Con nhỏ Sài Gòn bán chè đậu ván”

Nhớ ơn song thân, ba thương con gái gầy còm nặng gánh trên vai, ngày ngày phải lặn lội giữa chợ để kiếm miếng ăn cái mặc cho con dại. Sáng sớm ba để cho con ngủ thêm chút nữa, ba thức dậy lúc 4 giờ sáng nhóm lên bếp lửa, bắt nôi nước đường hớt bọt lọc sạch rồi mới đánh thức con gái dậy, để con hấp đậu đánh bột vào nôi nước đường, cho kịp buổi chợ đông.

Cám ơn cô em gái tuổi vừa mới lớn, bỏ học phụ chị sáng gánh chè ra chợ cho người chị còn nhom rồi về giữ cháu, cám ơn các cô gái nhỏ cùng xóm trưa trưa ngói bên thau đậu bóc vỏ đậu giùm, đã góp một tay để chị có được trọn vẹn hai bữa ăn...Chè đậu ván gánh chè tình nghĩa đã nuôi mẹ con tôi những ngày khốn khổ .

Cam Huỳnh
Puyallup Feb 14. 2020